

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 24. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 22. marts 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 21. marts 2024

1. **Rådsmøde nr. 4016 (landbrug og fiskeri) den 26. marts 2024**
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
Rådsmøde 4016 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 407 (kommenteret dagsorden)

- FO 2. **Kommissionens forslag om ændring af forordning (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2023, med hensyn til god landbrugs- og miljømæssig stand for jord, ordninger for klima, CAP strategiske planer og undtagelser fra kontroller og sanktioner**
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. marts 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*
KOM (2024) 0139
KOM (2024) 0139 – Bilag 1 (samlenotat)
KOM (2024) 0139 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 407 (kommenteret dagsorden)
KOM (2024) 0139 – Bilag 3 (henvendelse af 21/3-24 fra DOF/Birdlife, Danmarks Biavlerforening og Danmarks Jægerforbund)

- L 3. **Drøftelse af udvalgsrejse til Budapest i juni 2024**
EUU alm. del (20231) – Bilag 162 (rejseplan)

- L 4. **Eventuelt**

24. europaudvalgsmøde 22/3 2024

Der vedlægges foreløbig oversigt over det under punkt 1 nævnte møde.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg

L =Lukket behandling

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. marts 2024

1. Behov for svar på de aktuelle udfordringer for i landbrugssektoren
  - *Udveksling af synspunkter*
EUU alm. del (20231) – Bilag 399 (udvalgsmødereferat side 5, senest behandlet i EUU 23/2-24)
2. Markedssituationen for landbrugsvarer
  - *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
EUU alm. del (20231) – Bilag 252 (udvalgsmødereferat side 17, senest behandlet i EUU 8/12-23)
3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2024/257 om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande, for så vidt angår visse fiskerimuligheder for 2024 i EU- og ikke EU-farvande herunder tobis
  - *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. marts 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*
KOM (2024) 0114
4. Eventuelt
5. Siden sidst

Dagsordenpunkterne 1-3 hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris ressort.

Europaudvalget

Referat af 24. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 22. marts 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Niels Flemming Hansen (KF) formand, Henrik Møller (S) næstformand, Gunvor Wibroe (S), Erling Bonnesen (V), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Christian Friis Bach (RV) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Jacob Jensen.

Alex Ahrendtsen fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. marts 2024

Rådsmøde 26/3-24 – landbrug og fiskeri – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 407 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Behov for svar på de aktuelle udfordringer for i landbrugssektoren

– *Udveksling af synspunkter*

EUU alm. del (20231) – Bilag 399 (udvalgsmødereferat side 5, senest behandlet i EEU 23/2-24)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Der er fortsat et stort pres fra mange medlemslande for at hjælpe landbrugssektoren bl.a. på grund af de forskellige demonstrationer, der har været rundt omkring i Europa.

Jeg kan godt forstå, at mange medlemslande er under pres. Men vi skal også fastholde de langsigtede mål om grøn omstilling og markedsorientering.

Kommissionen vil lægge op til yderligere regulering af landmandens rolle i forhold til prisforhandling med forarbejdningssektoren og detailkæder. Vi skal undgå, at det bruges til at svække det indre marked, og det er også vigtigt, at der tages hensyn til andelsvirksomheder. Vi skal ikke introducere nye tunge administrative byrder.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Markedssituationen for landbrugsvarer

– *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

EUU alm. del (20231) – Bilag 252 (udvalgsmødereferat side 17, senest behandlet i EUU 8/12-23)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Den ukrainske landbrugsminister forventes at deltage i drøftelsen.

Markedssituationen er generelt inde i en mere stabil periode med lavere priser. Det er positivt for forbrugerne og for fødevarerforsyningen globalt.

Ukraine er lykkedes med at holde en korridor langs den vestlige del af Sortehavet åben for eksport af korn. I forhold til de alternative fragtruter over land er der til gengæld stadig udfordringer med at få ukrainsk korn transporteret via Polen ud til andre dele af EU og til verdensmarkedet.

Det er en situation, som jeg fortsat ser meget alvorligt på. På rådsmødet vil jeg igen udtrykke, at vi i EU skal respektere vores forpligtelser over for Ukraine. Derfor håber jeg også, at der snart bliver enighed om en forlængelse af handelsliberaliseringen med Ukraine.

Theresa Scavenius (UFG): Markedssituationen er meget alvorlig, priserne er faldende og i det hele taget meget volatile, hvilket de har været et stykke tid. Der kan være gode intentioner i at hjælpe Ukraine, men der er også negative effekter for den europæiske landmand. Det er ærgerligt, at man ikke løfter den problematik på anden vis end ved at slække på miljø- og klimakrav. Hvad er den danske holdning til, hvor mange af undtagelserne vi vil anvende? Der er mange nye undtagelser, som har en mere udvidet definition af, hvad en grøn investering er. Vil vi også kigge på sprøjtning af pesticider med fly, yderligere medicinsk behandling til dyr osv.?

Christian Friis Bach (RV): Det er godt, at Danmark presser på for markedsadgang og eksport fra Ukraine. Vi håber, det lykkes. Hvad angår de aktuelle udfordringer, er vi også noget skeptiske over for, at vi begynder at skalere tilbage på de grønne krav. Helt overordnet håber vi, at Danmark stadig væk vil stå for en linje, der handler om at sætte fokus på den grønne omstilling i landbruget og ikke skalere det tilbage på grund af den aktuelle situation.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Theresa Scavenius: Det er Udenrigsministeriet, der forhandler globale handelsaftaler på vegne af regeringen. Men helt grundlæggende har regeringen selvfølgelig en intention om at understøtte Ukraines mulighed for at få eksporteret deres varer af mange grunde. Varerne skal hen, hvor der er efterspørgsel på dem, ikke mindst korn har en enorm betydning i f.eks. Mellempøsten og Nordafrika, men måske vigtigere er det også med til at understøtte Ukraines økonomi og dermed også deres mulighed for at gøre modstand mod Rusland. Vi går klart ind for globale handelsaftaler, selvfølgelig med de elementer, som vi også synes er vigtige. Men der skal altid to til en tango, når man indgår globale aftaler, også hvad Ukraine angår.

Til Christian Friis Bach: Jeg er helt på linje med det, som Christian Friis Bach siger. For regeringen handler det ikke om, at vi skal gå tilbage på hverken klima- eller miljøstandarder. Det handler om, at vi skal gå frem, og det handler om, at vi skal have fleksibilitet til at kunne levere på de klima- og miljømål, som vi politisk aftaler. Det gælder både i Danmark og på EU-plan.

Theresa Scavenius (UFG): Det er ikke nok at sige, at vi gerne vil støtte Ukraine. Det har store konsekvenser, og hvis de er så store for vores landbrug, at vi bliver nødt til at slække på miljøkravene, for at vi kan have en økonomisk bæredygtig landbrugssektor, skal man tage det med ind. Derfor bliver man nødt til at forholde sig til kritikken af, at handelsaftaler, herunder dem med Ukraine, har ret store konsekvenser. Forslagene, der skulle hjælpe landmændene, hjælper dem faktisk ikke, for de siger, at det ikke primært er miljøkravene, de ikke vil leve op til. Problemet er, at de ikke kan afsætte deres varer, og derfor vil de hellere have højere miljøstandarder, så alle har spejlbestemmelser. Arbejder Danmark for, at vi har spejlbestemmelser, så alle har de samme relativt høje miljøkrav?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jakob Jensen): Vi arbejder generelt for globale handelsaftaler. Det er et gode, at vi på tværs af verdens lande og regioner kan handle med hinanden på lige vilkår. I indholdet af aftalerne vil vi selvfølgelig arbejde så meget som muligt for, at indholdet også gavner i en dansk kontekst, og det er bl.a. de høje miljø- og klimastandarder. Det er noget af det, vi er gode til. Men det handler ikke om, at vi så skal gå på kompromis med at kunne støtte Ukraine i at få f.eks. deres landbrugsvarer eksporteret, for det er et meget vigtigt formål at understøtte den økonomi, som i forvejen er megapresset af krigen på grund af Ruslands invasion.

3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2024/257 om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande, for så vidt angår visse fiskerimuligheder for 2024 i EU- og ikke EU-farvande herunder tobis

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. marts 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

KOM (2024) 0114

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Storbritannien har i slutningen af januar 2024 besluttet at forbyde tobisfiskeri i britisk farvand. Forbuddet træder i kraft lige før tobisfiskeriets begyndelse den 1. april. Det ændrer dog ikke på, at EU og Storbritannien gennem brexitaf-talen er forpligtet til at konsultere om kvoterne for tobis.

EU har arbejdet på en fastsættelse af fiskerimulighederne i overensstemmelse med den videnska-belige rådgivning. Forhandlingsresultatet ligger tæt op ad dette.

Regeringen støtter aftalen, som betyder, at tobisfiskeriet kan begynde i EU-farvand fra den 1. april. Sagen om Storbritanniens forbud mod tobisfiskeri i britisk farvand kører imidlertid stadig. Sagen har selvfølgelig fortsat min fulde opmærksomhed.

De tre arter rødtunge, slethvar og skærising i Skagerrak og Kattegat bliver nu reguleret med kvote. Efter drøftelser mellem Kommissionen og de berørte medlemslande er der nu enighed om en in-tern fordeling, som forventes inkluderet i forordningen.

Niels Flemming Hansen (KF): Jeg har læst en vurdering af, at det alene for fiskerne drejer sig om en omsætning på omkring 300 mio. kr., og dertil kommer en ret betydelig omsætning ved produktion af fiskemel. Hvad gør vi ved det? Ministeren sagde, at det var på hans radar. Står Danmark alene med pres? Skal vi sætte alle kanoner i spil? Det er ret vitalt for fiskeindustrien, specielt i Hanstholmområdet og dansk pelagisk fiskeri.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jakob Jensen): Jeg tror, at 96 pct. af kvoten for tobis i britisk farvand er dansk. Men der er stadig også noget principielt i, at man er forpligtet til at leve op til en indgået aftale. Det er der en enorm opbakning til, også i EU. Jeg havde det på råds-mødet sidste gang, og adskillige medlemslande bakkede os op i det. Kommissionen bakker det også op, og de er i gang med en juridisk vurdering af, om det, Storbritannien har besluttet sig for, står mål med det, de kan inden for den aftale, og det tyder på, at det ikke gør. Som jeg har forstået det, er vurderingen lige på trapperne, men vi skal lige have de endelige konklusioner fra Kommissi-onens juridiske eksperter, og så vil vi selvfølgelig derefter tage stilling til det. Danmark står ikke alene med det, og der er stor opbakning på EU-plan. Det skal netop håndteres på EU-plan, fordi det er en del af en aftale mellem EU og Storbritannien, om end det økonomisk stort set kun er Dan-mark, som bliver påvirket af det, i hvert fald i den konkrete sag.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 2. Kommissionens forslag om ændring af forordning (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2023, med hensyn til god landbrugs- og miljømæssig stand for jord, ordninger for klima, CAP strategiske planer og undtagelser fra kontroller og sanktioner

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. marts 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

KOM (2024) 0139

KOM (2024) 0139 – Bilag 1 (samlenotat)

KOM (2024) 0139 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 407 (kommenteret dagsorden)

KOM (2024) 0139 – Bilag 3 (henvendelse af 21/3-24 fra DOF/Birdlifte, Danmarks Biavlerforening og Danmarks Jægerforbund)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Forslaget blev fremsat den 15. marts 2024. Udvalget har den 20. marts fået fremsendt et samlenotat om forslaget. Den hurtige proces skyldes, at Kommissionen og formandskabet går efter en vedtagelse af forslaget i en haste-procedure allerede i april. Der er et stort pres for en hurtig vedtagelse, og der er sikkert også ønske fra en del medlemslande om at gå længere end Kommissionens forslag.

Forslaget giver medlemslandene en højere frihedsgrad i den nationale implementering af landbrugspolitikken. Det er overordnet set positivt. Som jeg tidligere har sagt i udvalget, er det regeringens tilgang, at forenkling ikke skal ske på bekostning af den grønne omstilling. Tværtimod skal forenkling gøre det lettere at nå vores mål for klima og miljø.

Forslaget giver medlemslandene større fleksibilitet i gennemførelsen af nogle af kravene om god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM-krav). Det er en række – primært grønne – krav, som landbrugerne skal leve op til for at modtage direkte støtte. Det drejer sig specifikt om gennemførelsen af krav om jorderosion, plantedække og afgrøderotation. Det er godt, at vi f.eks. får mulighed for at tilpasse datoer, hvis ekstremt vejr et givent år betyder, at datoerne ikke længere giver mening.

Det sværeste element i forslaget er, at kravet om 4 pct. brak fjernes under GLM 8-kravet. Til gengæld forpligtes medlemslandene til at etablere en bioordning med samme formål. Kommissionen har både i 2023 og 2024 givet medlemslandene lempelser i forhold til implementeringen af brakkravet, som vi fra dansk side har valgt ikke at benytte os af. I det lys er det positivt, at der i forslaget er krav om, at medlemslandene skal oprette en bioordning med netop det formål. Regeringen vil inden sommerferien forelægge et beslutningsoplæg til forligskredsen bag landbrugsaftalen om, hvordan det braklagte areal kan opretholdes fra 2025.

Forslaget undtager desuden små bedrifter under 10 ha for kontrol og sanktioner af konditionalitet. Det vil have større betydning i andre medlemslande end i Danmark.

Endelig giver forslaget medlemslandene mulighed for at ændre deres strategiske planer for implementeringen af landbrugspolitikken to gange årligt frem for én gang. Det er positivt.

Men som sagt er det sværeste element spørgsmålet om brak under GLM 8-kravet. Her er det vigtigt, at der sikres mulighed for en fornuftig overgang fra et GLM-krav til en bioordning.

FO Derfor går regeringens forhandlingsoplæg ud på, at man fra dansk side lægger stor vægt på

- at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensvurdering af forslaget.
- at forslaget ikke medfører miljø- eller klimaforringelser i EU som helhed i forhold til den nuværende situation.
- at det bliver obligatorisk for medlemsstaterne at etablere en frivillig støtteordning for braklægning.
- at forslaget samlet set ikke medfører væsentlige miljø- og klimaforringelser i Danmark.
- at forslaget medfører større fleksibilitet for medlemsstaterne i tilrettelæggelsen af deres nationale strategiske planer.
- at der sikres fleksibilitet i overgangsbestemmelser til de nye regler.

Det er forventningen, at forslaget vedtages uændret i hasteprocedure. Vi har fra dansk side bl.a. tæt kontakt med Tyskland og Nederlandene, der er de mest ligesindede medlemslande, når det kommer til den grønne omstilling.

I vores endelige stillingtagen vil vi ud over prioriteterne i forhandlingsoplægget også skele til, hvordan vores ligesindede medlemslande stiller sig.

Theresa Scavenius (UFG): Det er en meget sørgelig udvikling. Klimakrisen udfordrer vores landmænd på produktivitet med ekstremt vejr, og man forsøger at løse problemet ved at slække yderligere på miljø- og klimakrav. Hvordan kan ministeren sige, at det ikke må have væsentlige miljø- og klimaforringelser i Europa og i Danmark, når der i samlenotatet står, at det vil have negative effekter?

Jeg har for nylig læst en risikorapport, der handler om, hvor mange risici der er i landbrugssektoren. I sidste uge diskuterede vi jordforordningen, og det viser sig, at jorden i 60-70 pct. af tilfældene er usund. Det er dårligt for alt – klima, miljø, biodiversitet, og det er også dårligt for landmændenes økonomi, fordi det betyder faldende produktivitet. Man har et problem, og løsningen gør problemet større. Det er jeg kritisk over for, og jeg kan selvfølgelig ikke støtte forhandlingsoplægget.

Skal man forstå det sådan, at man ikke stiller krav om braklægning med de nye EU-regler, men at man i Danmark vil lave en støtteordning, der giver landmændene ekstra penge, så de faktisk får dobbeltstøtte, eller hvordan skal man forstå det?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Kommissionens forslag indebærer lempelser, som giver mulighed for at tilpasse landbrugspolitikken. Derfor er det vigtigt for os, at vi sikrer, at vi ikke forringer miljø- og klimastandarder. Der lægger vi vores forhandlingsjetoner. Men vi anerkender, at langt størstedelen af medlemslandene har en anden position. Det kan vi bl.a. se qua GLM 8-kravet om 4 pct. brak, som medlemslandene selv har kunnet vælge at bruge eller ej. Danmark – og to eller tre andre lande – har valgt at bruge kravet, mens resten af medlemslandene ingenting har gjort, hvad det angår. Nu vælger man i stedet at indføre en bioordning på europæisk

plan til at håndtere det. Det kan derfor i den forstand ikke blive værre, for landene har ikke anvendt det krav, da det har været et frivilligt krav. Vi siger, at vi skal have noget, der er mindst lige så godt i effekt, så vi ikke slækker på kravene, men at vi rent faktisk gør noget, der går den anden vej.

Christian Friis Bach (RV): Jeg er villig til at slå en handel af med ministeren. Jeg vil gerne støtte forhandlingsoplægget, hvis han til gengæld lover en CO₂-afgift på niveau med mindst model to, helst model et. Så er der villighed til at kigge på fleksibilitet og kompensationsordninger, og hvordan vi skal understøtte landbruget, så vi får den rigtige omstilling. Men forslaget bekymrer mig lidt, især fjernelsen GLM 8-kravet. Høringssvaret fra Økologisk Landsforening er ret fornuftigt. Hvis forslaget bliver vedtaget, kan vi så fastholde 4-procentskravet, men fjerne fjernbrakmuligheden, og give mulighed for, at eksisterende biotoper kan tælle med under 4-procentskravet, så vi ikke får pløjet mere op eller får nedlagt flere læhegn? Kan vi sikre, at man må græsse på 4-procentsarealerne med et fornuftigt græsningstryk, som giver høj biodiversitet? Og vegetationsstriber og barsjordsområder? Kan vi med andre ord selv fastholde et 4-procentskrav, hvis forslaget bliver vedtaget, men ændre det på en måde, så vi virkelig får noget bedre natur og miljø? Det tror jeg er mere effektivt end at indføre endnu en bioordning med bøvl og besvær og administration.

Hvad angår fleksibilitet og administrative sanktioner for de små landbrug er vi grundlæggende positive over for det i Danmark. I resten af Europa skal man være lidt mere varsom over for det, fordi så stor en del af landmændene ligger i den kategori. Men i Danmark ville det være helt fornuftigt.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg kan ikke garantere, at CO₂-afgiften bliver indført med den ene eller den anden model, som Christian Friis Bach ønsker. Men jeg tør godt sige, at der kommer en CO₂-afgift på landbruget. Så langt, så godt.

Christian Friis Bachs spørgsmål er meget relevant. Jeg tør godt sige, at forslaget bliver vedtaget, og så skal vi i en dansk kontekst selvfølgelig finde ud af, hvad vi gør for at leve op til de forskellige klima- og miljøkrav. Jeg synes, at Christian Friis Bachs forslag er den rigtige vej at gå i den forstand, at vi skal have den største effekt for den indsats, vi gør. Det er ikke sikkert, at de arealer, der i dag er krævet braklagte, er dem, der giver den største effekt. Vi skal kigge på, hvor det samlet set – f.eks. på kvælstofudvaskning, sammenhængende naturarealer, biodiversitet etc. – giver god mening at rette indsatsen og støtten hen. Man kan måske endda gøre det på forskellige niveauer. Hvis noget jord virkelig trænger til at blive taget ud, går vi all in på det.

Vi kommer ikke til at lave forringelser på området. Vi kommer til at levere på de mål, vi har stillet os selv, hvis EU-forslaget får en negativ effekt, og vi vender tilbage til forligskredsen med vores forslag til, hvordan vi kan gøre det. Vi kommer til at gøre det så effektivt som muligt med de fleksible muligheder, der bliver lagt op til.

Jeg er enig med Christian Friis Bach i de 10 ha. Det er fornuftigt i en dansk kontekst, for der er ikke ret mange små landbrug i Danmark, men andre lande har rigtig mange. Polens gennemsnitsbedrift er vel omkring 10-12 ha, og det er nok ikke helt tilfældigt, at det ønske kommer fra nogle af de lande, der har den struktur for deres landbrug.

Niels Flemming Hansen (KF): Der er ingen grøn omstilling uden en konkurrencedygtig økonomi. Og der er ingen konkurrencedygtig økonomi uden grøn omstilling. Jeg har talt en del med land-

mænd både i Danmark og i udlandet på det seneste. De står tidligt op om morgenen, og de arbejder hårdt for den kvalitetsmad, vi spiser. Men omkostningerne stiger, og priserne, de får for mælk, kød og korn, er ustabile. En landmand fortalte mig, at de nogle gange er nødt til at sælge deres produkter under produktionsomkostningerne. Det er jo uacceptabelt. I Europa er vi kun i stand til at producere 95 pct. af de fødevarer, vi forbruger. Vores fødevarer sikkerhed afhænger også af sikkerheden for vores landmænds levebrød. Med disse ord og med ministerens svar kan vi støtte forhandlingsoplægget.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg er enig. Jeg anerkender også de forskellige landes positioner. Vores position er dog fortsat den, at vi ikke kommer til at indføre noget, der ruller hverken miljø- eller klimakrav tilbage. Til gengæld er det en forudsætning, at vi udvikler erhvervet og giver det fleksible muligheder, eksempelvis i forbindelse med nogle af de meget rigide datoer, uanset om vind og vejr har givet anledning til, om man kunne gøre det, man blev bedt om. Det vil vi gerne løsne op for – vi vil ikke dermed løsne op for, at man ikke skal levere på miljøkravene, men på hvordan man leverer på miljøkravene. Det er netop den udvikling og den landmandsfaglighed, vi gerne vil fremme.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er glad for, at ministeren anerkender, at forslaget er en måde at slække på miljø- og klimakrav på. Ministeren siger, at vi selvfølgelig ikke vil gøre det i Danmark. Betyder det så, at Danmark ikke vil bruge mulighederne i de nye bestemmelser? Hvordan vil man ellers konkret sikre, at der ikke bliver slækket på kravene?

Hvad går støtteordningen ud på? Er der tale om dobbeltstøtte, eller hvordan skal vi forstå det?

Jeg er helt enig med Niels Flemming Hansen. Jeg mener bare ikke, at dette forslag hjælper landmændenes langsigtede økonomi. De vil derfor stadig væk stå i denne helt umulige situation med ustabile vejrforhold, der gør det svært at have en stabil produktion.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Forslaget løser ikke alle de problemer, som landbruget og dermed også fødevarerforsyningen og -sikkerheden oplever, endsige klima- og miljøudfordringerne. Det er jeg fuldstændig enig i. Forslaget er Kommissionens reaktion på, at en stribe medlemslande har presset på for at blive imødekommet og få nogle fleksible løsninger. Det er en del af det politiske samarbejde i EU. Jeg vil gerne kvittere for samarbejdet i Danmark, f.eks. i den grønne trepart, hvor vi sammen med landbruget, Dansk Naturfredningsforening og andre prøver at finde stabile, langsigtede løsninger, i stedet for at vi slås i gaderne.

Det handler netop om, at vi leverer på den mest effektfulde måde på de miljø- og klimakrav, som vi politisk har aftalt – både herhjemme og på EU-niveau. Hvis man skal indføre en anden ordning, er det altså ikke en dobbeltkompensation. I så fald vil man finansiere en bestemt indsats via grundstøtten, ligesom vi gør med andre bioordninger.

Jeg vil igen understrege, at vi ikke ser slækkelse på miljø- og klimakrav som en god udvikling. Man kan vurdere meget på, hvordan de forskellige medlemslande vil implementere forslaget, men vi kommer fra en situation, hvor langt de fleste medlemslande ikke bruger 4-procentskravet, fordi der har været mulighed for at undgå det, i hvert fald i 2 år. Nu kommer der et krav om, at man skal indføre en bioordning. På den konto vil det altså for miljøet være en bedre løsning, end at man fortsætter med at give mulighed for undtagelser.

Christian Friis Bach (RV): Jeg anerkender fuldt ud ministerens sidste kommentar. Det ser jeg som et fornuftigt skridt.

Jeg fik ikke svar på, om vi stadig kan stille et 4-procentskrav, hvis forslaget bliver vedtaget. Fjernelsen af 4-procentskravet vil medføre udledning af 0,16 mio. ton CO₂ og 700 ton kvælstof om året. Inden jeg støtter forhandlingsoplægget, vil jeg gerne sikre mig, at vi kompenserer for det på anden vis, og helst lidt til. Enten gennem bioordningen eller gennem CO₂-afgiften. Med andre ord: De to tal bør lægges oven i det regnestykke, man sidder med i den grønne trepart, medmindre man kan godtgøre med stor sandsynlighed, at det kan nås gennem bioordningen. Kan vi få en klar garanti fra regeringen?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Vi er enige i det, Christian Friis Bach siger. Vi kan ikke opretholde det samme krav en til en. Vi skal tænke nyt. Men hvad betyder det så for de 0,16 ton CO₂ og 700 ton kvælstof? De er udregnet på baggrund af en situation, hvor al brak af de 4 pct. bliver fjernet. Det er altså det værst tænkelige scenarie. Der vil være en udledning mellem 0 og op til disse to tal, og vi kommer til at levere forslag til forligskredsen om, hvordan vi håndterer det. Den politiske garanti er, at vi kommer til at arbejde efter, at vi ikke får en øget manko, som bare bliver skubbet væk. Hvis der kommer en øget manko, vil den blive håndteret som en del af dette. Regnestykket er sådan set rigtigt: Det bliver lagt oven på den opgave, der i så fald allerede er. Vi ønsker ikke slækkelse. Vi skal have en bedre tilstand end den, vi har i dag.

Theresa Scavenius (UFG): Kunne man ikke bare lade være med at fjerne GLM 8-kravet? Så havde vi ikke de problemer.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): For mig handler det om at gøre det, der giver bedst miljø- og klimamæssig effekt. Jeg synes, at det er fornuftigt, at der bliver større fleksibilitet i de ordninger, som de respektive medlemslande har. Der er immervæk forskel på f.eks. geologi og geografi, afhængigt af om vi taler om Finland, Danmark eller Malta. Så fleksibiliteten er fornuftig, men vi skal hele tiden have for øje, hvilke effekter det får for vores miljø og klima i de respektive medlemslande. Det er opskriften, vi kommer til at forfølge – også i forhold til det nationale spor.

Den fungerende formand (Alex Ahrendtsen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Alternative og Theresa Scavenius (UFG). *Socialistisk Folkeparti meddelte efter mødets afslutning, at de ønskede at ytre sig imod det.*

Mødet sluttede kl. 9.48.